

شى جىنپىڭ الەمدىك دامۇ چوڭىدەگى جوعارى جىڭتەڭلەر كەڭسەن باسقاردى ۋارى ماڭزىدى ُسوز سويلەدى

(ياسى 1 - بەتتە)

سەلبەستىكتى جەبەۋ تىلەگى اناعۇرلم كۇشىپ، با- زارى جاڭدان گۇلدەنگەن ەلدەر مەن وركەندەپ كەلە جاتقان ەلدەردىڭ ئىتىپاقتاسا ۋوزىن ۇۋەتتەن- دىرۇ ەرىك - جىگەرى ونان ارى بەكەمدەلپ، جاڭا كەزەكتى علم - تەخنىكا تۇڭكەرىسىنىڭ جانە كاسىپ سالاسى وزگەرىسىنىڭ ۋار ەلكە اكلەگەن وراي ۋورسى اناعۇرلم كەڭەيدى .

شى جىنپىڭ بىلاي دەپ باسا دارپىتەدى: بۇل سىن - سايىسقا تولى ەداۋىر ۋارى ۇمىتكە تولى ەداۋىر . ەبىز دۇنيە ەجۇزىنىڭ دامۇ اۋقىمىن جىعا تانىپ، سەنمىدى بەكەمدەپ، سىكە كىرىسىپ، جۇدىرىقتاي جۇملىپ، كۇش - قايرات توپتاپ، الەمدىك دامۇدى نلگەرىلەتپ، جالپىعا ەئىيەدى دە تەپە - تەڭ، سايكەسىمدى دە سىيسىمدى، سەلبە- سىپ بىرگە يىگلىككە كەنەلتەن، بىرگە گۇلدەنەتىن دامۇ ارناسىن بىرگە قالىپتاستىرۇيمىز كەرەك.

ەبرىنىشى، ەبىز دامۇدى جەبەيتىن حالقارالىق ورتاق تانىمدى بىرگە ۇيىستىرىۋىمىز كەرەك. ۋار ەل حالقىنىڭ بارلىعى تاماشا تۇرمىس كەشىرە العان- دا عانا، گۇلدەنۇ سوندا عانا باياندى بولادى، حا- ۋپىسىزدىك سوندا عانا قاتناماسىزدىققا يە بولادى، ادامدىق ۇقتىڭ سوندا عانا نەگىزى بولادى. دامۇدى حالقارالىق كەڭسەتىك تارتىپتە وزەكتى ورنىعا قويىپ، بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ 2030 - جىلعا دەپنىگى باياندى دامۇ كەڭسەتىك ەتارت- تە. بىن تىياناتقانىدرىپ، بارلىق ادام داۋعا باسا ەمان بە- رەتىن، ۋار ەل سەلبەستىكتى بىرگە كوزدەپتىن ساياسي ورتاق تانىم قالىپتاستىرۇ كەرەك.

ەكىنىشى، ەبىز دامۇعا پايدالى حالقارالىق ور- تانى بىرگە قالىپتاستىرىۋىمىز كەرەك. قورعاپمازدىق ۇزىن - ۇوزى قۇرساۋالاعاندىق، ”شاعىن شەبجەر“ قۇرۇ تەك ۇزىن وقشاۋ حالگە تۇسىردى، جوعارى شەكتىك جازالاۋ باسقاعا زيان سالىپ، ۇوزىن سوز- لاتادى، بايلىانسىنى ۇزۇپ، قامداۋدى ئوقتاتۇ سىكە اسپايدى، ۇزاققا بارمايدى. شىن پەيىل، ادال نىيەتىەن دامۇدى كوزدەپ، ەبىرجاعادان باس، ەبىر جەڭنەن قول شىعارا وتىرىپ دامۇدى جەبەپ،

اشىق دۇنيە ەجۇزى ەكونوميكاسىن قۇرىپ، اناعۇر- لم ەادل، ۇيلەسىمدى الەمدىك باسقارۇ جۇيەسى مەن ەتۇزىم ورتاسىن ورناتۇ كەرەك. ۇشىنىشى، ەبىز الەمدىك دامۇدىڭ جاڭا قوز- عاۋشى قۇانتارىن بىرگە جەتىلدىرۇيمىز كەرەك. علم - تەخنىكا مەن تۇزىپدە جاڭالىق اشۇدى ىل- گەرىلەتىپ، تەخنىكا وتكەرمەلەۋدى جانە بىلىمەن بىرگە يىگىلىكتەنۇدى جەدەلدەتپ، وسى زامانىعى كاسىپ سالاسىنىڭ دامۇىن نلگەرىلەتپ، سىفر جىل- ھاسىن ئولتىرىپ، تومەن كومىر قىشقىل گازىنا بۇ- رىلىس جاساۋدى تەزەتەپ، اناعۇرلم قۇانتىتى، جاسىل، اقاۋسىز الەمدىك دامۇدى جۇزەگە اسىرۇ- دى نلگەرىلەتۇ كەرەك.

ەتورتىنشى، ەبىز الەمدىك دامۇ سەرىكتەستىك قارىم - قاتىناسىن بىرگە ورناتۇيمىز كەرەك. سەل- بەسىكەندە عانا ۇلكەن ەمس تىندىرۇعا بولادى، يىگى ەمس تىندىرۇعا بولادى، باياندى ەمس تىن- دىرۇعا بولادى. دامىعان ەلدەر بورىشىن وتەۋلە رى كەرەك، وركەندەپ كەلە جاتقان ەلدەر سەل- بەستىكتى تەرەڭدەتۇلەرى كەرەك، وڭتۇستىك پەن سولتۇستىك ەكى جاق ەبىر بەتالسىپەن ەجۇرىپ، ئىتىپاقتى، تەرەزەسى تەڭ، بىركەلكى، جالپىعا ەئىيىمدى الەمدىك دامۇ سەرىكتەستىك قارىم - قات- ناسىن بىرگە قۇرۇى، ەرقانداي ەبىر ەلدى، ەرقان- داي ەبىر ادامدى قاتاردان قالىدردماۋى كەرەك. بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ الەمدىك دامۇ سەلبەستىگى بارىسىندا ەبىر تۇتاس جووسپارلاپ سايكەستىرۇ رولىن ساۋلەنلەندىرۇشە قولداۋ كورىسە- تىپ، ساۋدا - ەنەركاسپىشىلەر سالاسىن، قوعامدىق توپتاردى، مەدىيالاردى، اقىل - پاراسات قويىمالارىن الەمدىك دامۇ سەلبەستىگىنە ات سالىسۇعا ئىتتالاد- دىرۇ كەرەك.

شى جىنپىڭ بىلاي دەپ باسا دارپىتەدى: جۇڭگو مەجىلەن بەرى وركەندەپ كەلە جاتقان ەلدەر ۇلكەن شائىراعىنىڭ ەبىر مۇشەسى. جۇڭگو الداعى جەردە ناقتى شارا قولدانىپ، بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ 2030 - جىلعا دەپنىتگى بايان- دى دامۇ كەڭسەتىك ەتارتىبىن ۇزدەكىسىز قولداي- دى.

دى.

—— جۇڭگو الەمدىك دامۇ سەلبەستىگىنە بايلىق ۇسىنلىمىن ارتتىرىپ، وڭتۇستىك - وڭتۇس- تىك سەلبەستىگى كومەك قورىن بىرىكتىرىپ، ”الەمدىك دامۇ جانە وڭتۇستىك - وڭتۇستىك سەل- بەستىگى قورى“ دارەجەسىنە كوتەرىپ، جۇڭگو - بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمى بەيىتشىلىك جانە دامۇ قورنىا ۇسىنلىمدى ارتتىرىپ، الەمدىك دامۇ باستاماسى سەلبەستىگىن ورسىتەتۇگە قولداۋ كور- سەتەدى .

—— جۇڭگو ۋار قاچپەن ەتۇيندى سالالار- داعى سەلبەستىكتى قول ۇستاسا نلگەرىلەتپ، دامۇ بايلىعىن جۇملىدىرىپ، الەمدىك كەدەيلىكتى ازاپتۇ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇ سەلبەستىگىن تەرەڭدەتپ، استىق ۇندىرىسى مەن قامداۋ قۇانتىن جوعارىلا- تىپ، نازا ەنەرىگىيا سەرىكتەستىك قارىم - قاتىناسىن نلگەرىلەتەدى؛ ۋاكسىينانى جاسامپازدەقپەن زەرتتەپ اشۇدى جانە بىرلەسىپ ۇندىرۇدى كۇشەيتىەدى؛ قۇرلىق پەن تەڭىز - مۇچىت ەكولوگىياسىن قورعاۋ جانە ودان باياندى پايدالانۇدى جەبەيدى؛ جالپى حالقتىڭ سىفىرلىق ساپاسى مەن شەبەرلىگىن جوعا- رىلاتىپ، ەنەركاسپتەنۇدىڭ ئىيىن جاڭالاپ، دارە- جەسىن ۇسىرۇدى تەزەدەتپ، سىفىرلى ەداۋىردىڭ ۇلاسۇىن، تۇتاسۇىن نلگەرىلەتپ، ۋار ەلدىڭ دامۇنىا جاڭا قوزعاۋشى كۇش ۇستەيدى.

—— جۇڭگو حالقارالىق دامۇ چوڭىدەگى ەبىلىم، تاجىرىبە اۋىس - كۇيسى تۇعىرىن ورنال- تىپ، الەمدىك دامۇدى جەبەۋ ورتالىعىن قۇرىپ، الەمدىك دامۇ ەبىلىم تورىن ورناتىپ، ەل باسقارۇ تاجىرىبەسى چوڭىندە اۋىس - كۇيسى ورسىتەتەدى؛ دۇنيە جۇزىلىك جاستار دامۇ اركەتت جووسپارىن كىزىپ، الەمدىك جاستار دامۇ اركەتت جووسپارىن بىرگە باستاپ، بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ 2030 - جىلعا دەپنىتگى باياندى دامۇ كەڭسەتىك ەتارتىبىن تىياناتقىندىرۇعا ەڭ كەڭ كولەمدى كۇش - قۇات ۇيىستىرادى.

شى جىنپىڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: ”نىيەت پەن مۇرات نواعىسا، ورنىدالمايتىن ەمس

بەۋشىلىك رول اتقاردى.

جىڭ شانجىە بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: كەلەسى قادامدا انخۇي جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شىنجياڭدى جونگە سالۇ جالپى جوباسىن تولىق، دالەپ - ەدال داپەكىتىلەندىرىپ، 14 - بەسجىلدىقتا. عى“ شىنجياڭغا كومەكتەسۇ جوباسىنىڭ تىياناتقانىۋىن ويداعىداي يىگەرىپ، اقىل - پاراسات جاعىنان سۇ- يەمەلدەۋ، حالقتى باپتۇ، بەيقۇت ۇي، تىلكە تو- عىستىرۇ، نەگىزدى بەكەمدەۋ يىنجەنەرىياسىن جاپپاي اتقارىپ، كادر، دارىندىلاردى تاڭداپ جىبەرۇ تەبىئىن ارتتىرىپ، كومەك قابىلداغان جەردىڭ وقۇ - اعارتۇ، ەمدەۋ، تۇرىعىن ۇي تىياقتى ۇندىرىس، تۇرمىس شارىت - جاعادىيىن جاقسارتۇتۇنا ۇزدەكىسىز كومەكتەسىپ، شىنجياڭغا باعىتتامالى كومەكتەسۇدىڭ جالپىلىق وىمىدىلىگىن جوعارىلاتادى. شىنجياڭدى مادەنىيەتپەن نارلەن- دىرۇدى تەرەڭدەتپ، زەردەلى وقۇ - اعارتۇدىڭ قولدانىلۇىن باپىتىپ، كەڭەيتىپ، گۇمانپىتارلىق اۋىس - كۇيسىتى جەبەپ، مادەنىيەت، ساياحاتتى نواعىستىرىپ، مادەنىيەتتى شىنايى موپىنداۋدى نە- ھاپىتىپ، جۇڭخۇا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن سەلەسىندە بىرگە باسقا ەلدەردى ەمەۋرىنىنە باق- تىرىعىسى كەلەتىن ”اقىلگويدىڭ“ قاچەتى جوق. ادامدىق ۇقىق ماسەلەسىن ساپاسىيلاندىرىپ، قۇ- رالعا اينالدىرىپ، قوس ولشەم قولدانىپ، ادامدىق ۇققىتى جەلەۋ تەپ وزگە ەلدەردىڭ ىشكى سىننە كېلىڭۇگە ەئپتى دە بولمايدى.

”شىنجياڭ تارىختاعى ەڭ جاقسى دامۇ مەزە- گىلىندە تۇر!“ چىن شۇي ارناۋ ُسوز سويلەگەندە مىنالاردى ەبىلدىردى: شىنجياڭ حالقتى وزەك ەنەرىگىيا، كاسىپ سالاسى، زەردەلى وقۇ - اعارتۇ، اۋىل - قىستاقتى گۇلدەندىرۇ سىياقتى سالالارداعى سەلبەستىكتى اناعۇرلم تەرەڭدەتپ، انخۇي - شىنجياڭ سەلبەستىگىنىڭ ەئپتى دە جوعارى دەڭگەي مەن ورەگە قادام تاستاۋىن نلگەرىلەتۇ كەرەك.

انخۇي ولكەسى باسشىلارنىان جاڭ شىيىڭ، ليۇ حۇي، ۋاڭ يىڭۋاڭ، اۋتونومىيالى رايون باسشى- لارىننان چىن ۇيچۇن، زۇمەرات بۇيۇل، ياك فاسىن، قادەن كاپەن قاتارلىلار جوعارىداعى قىيىلدارعا قاتىناستى.

جوق“. ەبىز سەنىمىدى بەكەمدەپ، جوعارى ساپالى سەرىكتەستىك قارىم - قاتىناس ورناتۇدىڭ دۇرىس بەتالىسىن بوپىلاي قول ۇستاسا ەكىپىندەي نلگەرد- لەپ، گۇلدەنگەن، دامىعان جاڭا ەداۋىردى بىرگە جاراتايىق .

كەڭسەكە قاتىناسقان باششىلار جەكە - جەكە ُسوز سويلەدى. ولار مىنالاردى ەبىلدىردى: جۇڭگو جاقىتڭ باستاماسىنا ۋارى وسى رەتكى الەم- دىك دامۇ چوڭىندەگى جوعارى جىكتەڭلەر كەڭ- سىن ۇيىمداستىرعانىدعىنا العىسى ايتامىز، ەتوراغا شى جىنپىڭنىڭ الەمدىك دامۇ سەلبەستىگى چوڭىندە- گى تەرەڭ بايىمداۋىن بارىنشا القايىمىز . كەزەكتە حالقارانىڭ بەيىتشىلىك جانە دامۇ سىتەرى قاتاڭ سىن - سايىسقا ەدۇپ كەلۇدە. بازارى جاڭدادن گۇلدەنگەن ەلدەر مەن وركەندەپ كەلە جاتقان ەلدەر اناعۇرلم ەادل، بىركەلكى حالقارالىق ەتار- تىپ ورناتاتىن، بەيىتشىلىكتى، حاۋپىسىزدىكتى، تەپە - تەڭدىكتى، دامۇدى جەبەيتىن شەشۇشى كۇش، ئىتىپاقتى، سەلبەستىكتى كۇشەيتىپ، حالقارا- لىق قوعامنىڭ دامۇ ماسەلەسىن وزەكتى ورنىعا قويۇىن نلگەرىلەتپ، كوپ ساندى وركەندەپ كەلە جاتقان ەلدەردىڭ قاچەتى مەن تىلەگىنە ۇيلە- ستەن اناعۇرلم كوركەم دۇنيە ەجۇزىن قۇرۇدى نلگەرىلەتۇ كەرەك. وسى رەتكى كەڭەس ەدال ەساتى تۇسكەن كەزگە تۇرا كەلدى، ەمانى زور، حالقارالىق دامۇ سەلبەستىگى چوڭىندە جاڭا ورتاق تانىمعا كەلىپ، وركەندەپ كەلە جاتقان ەلدەردىڭ ورتاق مۇددەسىن قورعاۋعا پايدالى بولىپ، دۇنيە ەجۇزىنىڭ بەيىتشىلىگىن قورعاۋعا، ورتاق دامۇدى جەبەۋگە جاڭا قوزعاۋشى كۇش ۇستەيدى .

ۋار ەل باسشىلارى جۇڭگو جاق ورتاعا قويغان الەمدىك دامۇ باستاماسى مەن الەمدىك حا- ۋپىسىزدىك باستاماسىن القاپ ۋارى قولداپ، ەبىر اۋىزدان بىلاي دەپ قارادى: دامۇ حاۋپىسىزدىكىنىڭ نەگىزى، حاۋپىسىزدىك دامۇدىڭ العى شارىتى، جۇڭگو جاقىتڭ باستاماسى قالىڭ وركەندەپ كەلە جاتقان ەلدەردىڭ ەجتى قاداعالاعان سىتەرىنە جانە

(ياسى 1 - بەتتە)

اۋتونومىيالى رايوندىق حالىق قۇرىلتايى تۇ- راقتى كومپىتەتىنىڭ ەڭگەرەۋشىسى شاۋكەت يىمىن، جۇڭگونىڭ بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ جەنەۋادا تۇراتىن ەمس باسقارماسىنداعى جانە شۇەتساريا- داعى باسقا دا حالقارالىق ۇيىمدارداعى ۋاكىلى چىن شۇي، اۋتونومىيالى رايون باسشىسى لي شۇەجۇن اۋىس - كۇيسى ھاجىلىسىنە قاتىناستى.

شاۋكەت يىمىن ارقاۋ ُسوز سويلەگەندە شىنجياڭنىڭ حالقىنىڭ تىرشلىك حاۋپىسىزدىك ۇق- ەن، دامۇ ۇقىغىن، از ۇلتىاردىڭ زاڭمىدى ۇقىق - مۇددەسىن، دىنگە سەنەتىن ازاماتتاردىڭ دىنىي سەنىم ەركىندىگى ۇقىغىن تولىق قاماتاماسىز ەتكەن جاعدايىن جان - جاقىتى تانىستىردى. ول بىلاي دەدى: شىنجياڭنىڭ ادامدىق ۇقىق جولىن شىنجياڭىداعى ۋار ۇلت حالقى اشقان؛ شىنجياڭنىڭ ادامدىق ۇقىق سىتەرىن شىنجياڭىداعى ۋار ۇلت حالقى ەڭبەكتەنىپ سىتسەپ كوركەپتىكەن؛ شىنجياڭنىڭ ادامدىق ۇقىق چەتسىتىكتىرىنەن شىنجياڭ- داعى ۋار ۇلت حالقى بىرگە يىگىلىكتەنەدى. دۇنيە جۇزىندە جالبىعا بىردەي ۇيلەسەتىن ادامدىق ۇققىتى دامتۇ ۇلكىسى جوق، ادامدىق ۇقىق ما- سەلەسىندە بىزگە باسقا ەلدەردى ەمەۋرىنىنە باق- تىرىعىسى كەلەتىن ”اقىلگويدىڭ“ قاچەتى جوق. ادامدىق ۇقىق ماسەلەسىن ساپاسىيلاندىرىپ، قۇ- رالعا اينالدىرىپ، قوس ولشەم قولدانىپ، ادامدىق ۇققىتى جەلەۋ تەپ وزگە ەلدەردىڭ ىشكى سىننە كېلىڭۇگە ەئپتى دە بولمايدى.

”شىنجياڭ تارىختاعى ەڭ جاقسى دامۇ مەزە- گىلىندە تۇر!“ چىن شۇي ارناۋ ُسوز سويلەگەندە مىنالاردى ەبىلدىردى: شىنجياڭ حالقتى وزەك ەتۇگە تاباندى بولپ، حالقتىڭ جوعارى ساپالى تاماشا تۇرمىسقا دەگەن تىلەگىنە ۇيلەسىپ، حالق- تىڭ كۇن سايىن ارتىپ وتىرعان كوپ جاقىتاعى ۇقىق سۇرانسىن ۇزدەكىسىز قاناعاتاندىرىپ، ۋار ۇلت حالقى تاماشا، باقتىتى تۇرمىسقا كەنەل- دى. بۇگىنگى شىنجياڭنىڭ اسا تاماشا جاعدايى الدىندا، ھەرىكاداعى جانە باتىس ەلدەرىندە- گى كەپپىرەۋلەر وياتىسا دا ويىناپاي ”وتىرىك ۇيىقتاپ“، حالقارالىق قوعامنىڭ بىرگە قارسى تۇرۇىن قوزعادى.

قاچەتسە ۇيلەسەدى، حالقارالىق ورتاق تانىمدى ۇيىستىرۇعا، دامۇ بايلىغىن جۇملىدىرىپ، بىرلەس- كەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ 2030 - جىلعا دەپنىتگى باياندى دامۇ كەڭسەتىك ەتارتىبىن تىياناتقىندىرۇدى تەزەدەتۇگە پايدالى، كەدەيلىكتى ازاپتۇ، نندەتكە قارسى اتتاناۋ، استىق حاۋپىسىزدىگى، ەنەرىگىيا حا- ۋپىسىزدىگى سىياقتى سالالاردا سەلبەستىكتى كۇشەپ- تىپ، الەمدىك دامۇ باستاماسىن وڭىرلەردىڭ دامۇ جوپاسىمەن ۇشتاستىرۇدى كۇشەيتىپ، كەدەيلىك، تەڭسىزدىك جانە دامۇ سالاسىنداعى سىن - سايىسقا بىرگە ئوتەپ بەرۇدى ۇمىت ەتەمىز . ۋار جاق سىغار جاقىتى جازالالاۋدان تۇنىداعان ۇنامسىز سىرتقا كەڭەيۇ اسەرىنە جانە ونىڭ ۋالسىز وركەندەپ كەلە جاتقان ەلدەرگە تۇدىرعان اۋىر زارداپىنا قاتاڭ ەجتى نازار اۋدارىپ، بىلاي دەپ باسا دارپىتەدى: ناعىز كوپ جاقىتلىقتى اماپايلاتا ايكىلەپ، بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمى ۇستناۋىنىڭ باس ماقساتى مەن پرىنسىپىن قورعاپ، ادىلدىكتى، تۇراشلىدقىتى ۇستا- نىپ، الەمدىك باسقارۇ جۇيەسىن وزگەرتۇدى نلگە- رىلەتۇ كەرەك. بازارى جاڭدادن گۇلدەنگەن ەلدەر مەن وركەندەپ كەلە جاتقان ەلدەر سايكەسۇدى، سەلبەسۇدى كۇشەيتىپ، حالقارالىق سىتەردەگى ۋاكىلدىك سىپاتى مەن ُسوز سويلەۋ ۇقىغىن كۇ- شەيتىپ، حالقارالىق ەكونوميكا، فىنانس جۇيەسى- نىڭ ورنىقتى، اقاۋسىز اينالىمىن بىرگە قورعاپ، دۇنيە ەجۇزى ەكونوميكاسىنىڭ ورنىقتى جانىدانىۋىن جانە باياندى دامۇىن نلگەرىلەتپ، ئىتىپاقتى، تەرە- زەسى تەڭ، بىركەلكى، جالپىعا ەئىيىمدى الەمدىك دامۇ سەرىكتەستىك قارىم - قاتىناسىن قول ۇستاسا ورناتۇ كەرەك.

كەڭسەستە ەتوراغا مالەمدەمەسى جاريالانىپ، كەڭسەكە قاتىناسقان ۋار جاقىتڭ الەمدىك دامۇ جو- ڭىندەگى ساپاسىي ورتاق تانىمى جاپپاي بايانىدالىپ، الەمدىك دامۇ باستاماسىنىڭ ەتۇينىدى سالالارىن توڭىرەكتەي وتىرىپ، ناقتى سەلبەستىك شارالارى العا قويىلدى.

دىىڭ شۇەشياڭ، ۋاڭ ي، حى لىفىڭ قاتارلىلار كەڭسەكە قاتىناستى.

شىنجياڭ داشۇەسىنىڭ ورنىباسار باسشىعى، پروفەسسور زۇريات سىمايىل ۋار ۇلت ەڭبەك- شىلەرىنىڭ ۇقىق - مۇددەسىنە تولىق قۇرمەت ەتىلۇ جانە قاتناماسىز ەتىلۇ جاعدايىن تانىستە- رىپ بىلاي دەدى: ايتىلىمىس ”ەڭبەككە زورلاۋ“ بۇكىلدەي قارا جاعۇ، جالا جابۇ، شىنجياڭىداعى ۋار ۇلت ەڭبەكشىلەرىنىڭ ۋار تامشى تەرى، ۋارىمر ەڭبەگى تۇگەلدەي قۇرمەتتەلىپ، قۇنى ايكىلەنىپ، قارىمىجىعا يە بولدى؛ شىنجياڭ داشۇە- سى زاڭ عىلمىى شۇەيۋانىنىڭ ورنىباسار باسشىعى ەركىن سامساق شىنجياڭنىڭ لاڭكەسىتىككە قارسى تۇرۇ، ۇشقارىلىقتى الاستاۋ كۆرەسىن زاڭ بويند- شا ورسىتەتۇگە قاتىستى جاعدايالارىن تانىستىر- عاندا بىلاي دەدى: شىنجياڭنىڭ لاڭكەسىتىككە قارسى تۇرۇ، ۇشقارىلىقتى الاستاۋ كۆرەسى بىر- لەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ لاڭكەسىتىككە سوققى بەرۇ، نەگىزگى ادامدىق ۇققىتى قورعاۋ رۇخىنا بۇكىلدەي ۇيلەسەدى، حالقارالىق قوعام- نىڭ كەڭ كولەمدى موپىنداۋىنا يە بولدى.

باسقا مامان، وقىمىستىلار شىنجياڭنىڭ ۋار ۇلت بۇقاراسىنىڭ مادەنىيەت ۇقىغىنا، ەندى سەنىم ەركىندىگى ۇقىغىنا تولىق قۇرمەت ەتكەندىگىنە جانە ونى قاتناماسىز ەتكەندىگىنە، ۋار ۇلت ايەل- ەدرى مەن بالالارىنىڭ ۇقىق - مۇددەسىن قامتا- شىرگەن، ادامدىق ۇقىق تولىق قاتناماسىز ەتىل- گەن شىنايى جاعدايىن تۇسىندىك، شىنجياڭنىڭ ەمسى جۇڭگونىڭ ىشكى ەمسى، ادامدىق ۇقىق ماسەلەسىن ساپاسىيلاندىردۇعا قارسى تۇرامىز، ادامدىق ۇققىتى جەلەۋ تەپ جۇڭگونىڭ ىشكى سىننە كېلىڭۇگە قارسى تۇرامىز . دەي كەلىپ، جۇڭگو جاقىتڭ ورنىدى تۇرىغىسىن قولداپتىن- دىقتارىن ەبىلدىردى.

^[1] شىنجياڭ داشۇەسىنىڭ ورنىباسار باسشىعى،

^[2] پروفەسسور زۇريات سىمايىل ۋار ۇلت ەڭبەك-